

השליחות בשדה החינוך

ביטאון פנימי בחשיבות עבודת החינוך על פי גישת חסידות חב"ד, הזכות והחובה יוצא לאור ע"י רשת אהלי יוסף יצחק ליובאוויטש בארה"ק, מיסודו ובנשיאותו של כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש

לע"נ איש החינוך הדגול שנפטר בדמי ימיו, הרב חיים מיכאל יוסבאשוילי ז"ל | ולע"נ ר' זושא ריבקיין ז"ל

פרשת בהר, ה'תשע"ג

גיליון מספר 14

גדולי ישראל עסקו בתחילה עם הקטנים

פרעה מצד עצמו טען "לכו נא הגברים ועבדו את ה'", והוסיף בדבריו "כי אותה אתם מבקשים". טענתו של פרעה היא שזהו רצונם של ישראל, כביכול, עניין שעל-פי תורה!

פרעה היה מוכן שהגברים ילכו לעבוד את ה', וכל התנגדותו אינה אלא בנוגע לקטנים.

ועל כך השיב לו משה רבינו, אדרבה: "בנערינו ובזקנינו נלך". ראשית כל "בנערינו", ואחר כך "בזקנינו", שתחילה צריך לדאוג לקטני ישראל.

"מפי עוללים ויונקים יסדת עוז"

... [על מעלת הילדים או גם קוראים] בלשון הכתוב: "מפי עוללים ויונקים יסדת עוז". ואמרו חז"ל: "אין עוז אלא תורה".

והדיוק בזה - שהתורה היא באופן של "עוז", דלכאורה, במקום לכתוב "עוז" ולפרש שהכוונה בזה ל"תורה" - היה יכול הכתוב לומר בפירוש ובלשון ברורה: "מפי עוללים ויונקים יסדת תורה"? אלא הביאור בזה - שבכך מדגיש הכתוב שהכוונה ל"תורה" כפי שהיא בבחינת "עוז":

כאשר מדובר אודות "תורה" סתם - הרי יכול להיות הענין ד"מגלה פנים בתורה שלא כהלכה" ח"ו, היינו, שזהו אמנם ענין של "תורה", ויתירה מזו - "פנים בתורה", ואעפ"כ, הרי זה באופן ד"שלא כהלכה".

אבל כאשר מדובר אודות התורה כפי שהיא בבחינת "עוז" - הרי בודאי הכוונה לתורה כפי שהיא בשלימותה, שכן, ענין שאינו מתאים להלכה - לא זו בלבד שאינו באופן של "עוז" (כי אם באופן של חלישות), אלא עוד זאת, שהוא באופן של הירוס ח"ו.

וזוהי מעלתם של ילדי ישראל, "עוללים ויונקים" - שלימוד התורה שלהם הוא בבחינת "עוז", ולא עוד אלא שהו "היסוד" דבחינת ה"עוז" שבתורה. כנאמר "מפי עוללים ויונקים יסדת עוז".

(תורת מנחם - התוועדות תשר"מ ח"ד עמ' 2396)

דוד היה מוציא קטנים לרעות

כדי שירעו עשב הרך

בהנהגתם של גדולי ישראל אנו מוצאים, שהתחלת עבודתם הייתה עם קטנים בישראל דווקא, קטנים בשנים או קטנים בידיעות: הראשון שאנו מוצאים זאת אודותיו הוא משה רבינו, מנהיג ורועה ישראל הראשון, "רעיא מהימנא". במדרש רבה מסופר ש"לא בחנו הקב"ה אלא בצאן... כשהיה משה רבינו רועה צאנו של יתרו במדבר ברח ממנו גדי, ורץ אחריו... הרכיבו על כתפו והיה מהלך. אמר הקב"ה, יש לך רחמים לנהוג צאנו של בשר ודם כך, חייך אתה תרעה צאני ישראל. הוי ומשה היה רועה". כלומר, שמלכתחילה משה "היה מתוקן לכך".

וכמו כן בנוגע לדוד המלך:

המדרש האמור מספר עוד ש"בדק לדוד בצאן ומצאו רועה יפה... היה מונע הגדולים מפני הקטנים, והיה מוציא קטנים לרעות כדי שירעו עשב הרך, ואחר כך מוציא הזקנים כדי שירעו עשב הבינונית, ואחר כך מוציא הבחורים שיהיה אוכלין עשב הקשה. אמר הקב"ה, מי שהוא יודע לרעות הצאן איש לפי כוחו, יבוא וירעה בעמי".

משה רבינו הקדים "נערינו" לפני "זקנינו"

זהו אופן הנהגה של כל גדולי ישראל האמיתיים. גדולי ישראל שמו דגש ושימת-לב מיוחדת בכל הקשור להתעסקות עם קטנים בישראל דווקא, קטנים בשנים או קטנים בידיעות, יהודים שהם במצב של "שה פזורה", בדוגמת הנהגת משה רבינו, רעיא מהימנא.

מסיבה זו אנו מוצאים גם שכאשר משה רבינו דיבר עם פרעה בקשר ליציאת מצרים - אמר משה "בנערינו ובזקנינו נלך". משה הקדים "נערינו" לפני "זקנינו", מפני החשיבות המיוחדת של הקטנים.

החשוב מכל הוא לקבוע, על כל פנים חלק מהזמן, ולהקדיש על כל פנים חלק מהכוחות לכיבוש החינוך של הדור הצעיר, כדי לנטוע בלבם יראת שמים ומסירות נפש לכל הקדש - הקדוש לנו מאז היינו לממלכת כהנים וגוי קדוש - במעמד הר סיני.

(אגרות קודש ח"ה עמ' רנד)